

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister

(Tildeling af nyt personnummer til mindreårige, som oplever at tilhøre det andet køn, og ophævelse af refleksionsperioden som betingelse for tildeling af nyt personnummer til voksne, som oplever at tilhøre det andet køn)

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1297 af 3. september 2020, som ændret ved lov nr. 1834 af 8. december 2020, lov nr. 2604 af 28. december 2021 og § 7 i lov nr. 227 af 15. februar 2022, foretages følgende ændring:

1. § 3, stk. 7, 2. og 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at ansøgeren afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. For personer, som på ansøgningstidspunktet er under 18 år, er det endvidere en betingelse, at ansøgeren efter indgivelse af ansøgningen modtager alderssvarende juridisk vejledning om konsekvenserne af personnummertildelingen hos en af ministeriet udpeget organisation, som efterfølgende indsender dokumentation for gennemførelse heraf til ministeriet. For personer, som på ansøgningstidspunktet er under 15 år, er det herudover en betingelse, at de eller den, der har forældremyndigheden over ansøgeren, skriftligt giver samtykke til personnummertildelingen.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Stk. 2. Indenrigs- og Boligministeriet tildeler efter lovens ikrafttræden nyt personnummer til en person, som inden for de seneste 6 måneder inden lovens ikrafttræden har ansøgt om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, hvis vedkommende efter ministeriets skriftlige

orientering om bortfald af kravet om en refleksionsperiode over for ministeriet bekræfter, at vedkommende ønsker et nyt personnummer.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Indførelse af mulighed for, at mindreårige kan få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 3.1.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.1.4. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Ophævelse af refleksionsperioden som betingelse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 3.2.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.2.4. Den foreslåede ordning
4. Forholdet til EMRK
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt for mindreårige, som oplever at tilhøre det andet køn, at få tildelt et nyt personnummer i overensstemmelse med det køn, som de oplever at tilhøre. Det har siden 1. januar 2016 været muligt for transkønnede børn og unge med et kønsligt ubehag at modtage behandling i sundhedsvæsenet først og fremmest i form af stophormoner og efterfølgende behandling med det modsatte køns hormoner, ligesom det gennem en længere årrække har været muligt for børn og unge at skifte fornavn til et navn, som betegner det andet køn. Børn og unge kan således i dag have et navn, som betegner det andet køn og et kønsudtryk og en fysisk

fremtoning, der ikke stemmer overens med deres personnummer. Det giver sådanne børn og unge en række udfordringer i mødet med deres omverden. Som det mindre i det mere ønsker regeringen derfor at give mulighed for, at mindreårige, som oplever at tilhøre det andet køn, kan få tildelt et nyt personnummer i overensstemmelse med det oplevede køn samt få ændret afledte dokumenter, så som pas, sundhedskort m.v. Tildeling af nyt personnummer m.v. er udelukkende en administrativ foranstaltning, som samtidig er reversibel. Tildeling af nyt personnummer indebærer, at der automatisk udstedes nyt sundhedskort, ligesom det giver adgang til at få ændret dokumenter så som pas, kørekort m.v.

Det foreslås, at adgangen for mindreårige til tildeling af nyt personnummer sker efter samme model – den såkaldte erklæringsmodel – som allerede er gældende for personer over 18 år. Det foreslås således som en grundlæggende betingelse, at den mindreårige afgiver en erklæring om, at ansøgningen om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Der foreslås indført nogle supplerende betingelser for, at personnummertildeling til mindreårige kan finde sted. Det foreslås således, at den mindreårige efter indgivelse af ansøgning om tildeling af nyt personnummer skal modtage alderssvarende juridisk vejledning hos en af ministeriet udpeget organisation. Der foreslås herudover, at der for mindreårige, som er under 15 år, stilles betingelse om, at de eller den, der har forældremyndigheden over den pågældende, giver samtykke til personnummertildelingen. Modellen tager i videst muligt omfang hensyn til den mindreåriges ret til selvbestemmelse, privatliv og identitet, samt til udøvelsen af forældreansvaret.

Formålet med lovforslaget er herudover at ophæve kravet om en refleksionsperiode på 6 måneder, som efter den gældende bestemmelse i CPR-lovens 3, stk. 7, er en betingelse for tildeling af nyt personnummer til personer over 18 år, som oplever at tilhøre det andet køn.

2. Lovforslagets baggrund

I en handlingsplan fra juni 2018 til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer for 2018-2021 besluttede den daværende regering at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe til fremme af lige muligheder for LGBTI-personer (lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede) bestående af Ligestillingsafdelingen i det daværende Udenrigsministerium (formand), det daværende Sundheds- og Ældreministerium, Kulturministeriet, Beskæftigelsesministeriet, det daværende Børne- og Undervisningsministerium, det daværende Social- og Indenrigsministerium, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Uddannelses- og

Forskningsministeriet, Justitsministeriet, Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet. Arbejdsgruppen fik bl.a. til opgave at foretage en gennemgang af lovgivningen på tværs af ressortområder med henblik på at vurdere, om der eventuelt var behov for justeringer af eksisterende lovgivning eller ny lovgivning, og herunder bl.a. undersøge, om der burde åbnes for tildeling af nyt personnummer til transkønnede børn og unge under 18 år. I august 2020 afgav arbejdsgruppen en rapport, hvori arbejdsgruppen bl.a. opstillede og vurderede mulige modeller for tildeling af nyt personnummer til mindreårige, og fremkom med sine overvejelser vedrørende en ophævelse af det gældende krav om en refleksionsperiode på 6 måneder som betingelse for tildeling af nyt personnummer for personer over 18 år, som oplever at tilhøre det andet køn.

På baggrund af arbejdsgruppens rapport fremkom regeringen i et politisk udspil ”Frihed til forskellighed – styrkede rettigheder og muligheder for LGBTI-personer” fra august 2020 med en række forslag til initiativer på området, herunder forslag om, at børn og unge under 18 år får mulighed for at få tildelt nyt personnummer efter samme ordning som voksne ved at indgive en erklæring om, at ønsket om at få tildelt nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Det blev foreslået, at alle børn og unge under 18 år forud for tildeling af nyt personnummer skulle modtage alderssvarende juridisk rådgivning, så barnet eller den unge inddrages, og beslutningen træffes på et oplyst grundlag. For børn og unge under 15 år blev det foreslået at indføre krav om samtykke fra de eller den, der har forældremyndigheden. Ligeledes har regeringen i udspillet foreslået, at den nuværende refleksionsperiode på 6 måneder afskaffes.

Med lovforslaget gennemføres de nævnte forslag, som er indeholdt i regeringens politiske udspil på området, og som har baggrund i anbefalingerne og overvejelserne i den tværministerielle arbejdsgruppe for LGBTI.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Indførelse af mulighed for, at mindreårige kan få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn

3.1.1. Gældende ret

Efter CPR-lovens § 3, stk. 9, fastsætter indenrigs- og boligministeren regler om personnummerets opbygning.

Nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 1167 af 13. september 2018 om folkeregistrering m.v. Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelsen, at personnummeret består af 10 cifre, hvoraf de første seks angiver personens

fødselsdag, begyndende med fødselsdatoen, derefter fødselsmåneden og til slut fødselsåret uden angivelse af århundrede. De sidste fire cifre i personnummeret er et løbenummer, hvis sidste ciffer er lige for kvinder og ulige for mænd, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Ved lov nr. 752 af 25. juni 2014 blev der i CPR-lovens § 3, stk. 6, der nu er stk. 7, indført hjemmel til, at Økonomi- og Indenrigsministeriet (nu Indenrigs- og Boligministeriet) efter skriftlig ansøgning tildeler nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.

Det er ikke efter gældende ret muligt for personer under 18 år at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Når der tildeles et nyt personnummer til erstatning for et tidligere tildelt personnummer, vil det oprindelige personnummer blive stående i CPR med en henvisning til det nye nummer. Det følger af bilag 1, nr. 1, til CPR-loven, og gælder i alle tilfælde, hvor der tildeles et nyt personnummer. Det nye nummer vil ligeledes indeholde en henvisning til det oprindelige personnummer. Oplysningerne fra det oprindelige nummer vil blive overført til det nye personnummer, hvorunder nye oplysninger fremover vil blive registreret.

Det følger af forældreansvarslovens § 1, at børn og unge under 18 år er under forældremyndighed, medmindre de har indgået ægteskab. Efter forældreansvarslovens § 2, skal forældremyndighedens indehaver drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov. Har forældre fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarslovens § 3, stk. 1, 1. pkt.

Efter forældreansvarslovens § 5 skal der i alle forhold vedrørende barnet tages hensyn til barnets egne synspunkter alt efter alder og modenhed. Reglen har udgangspunkt i artikel 12 i FN's Børnekonvention, der udtrykker barnets ret til at blive hørt.

Selvom børn og unge under 18 år er under forældremyndighed og umyndige, og derfor som udgangspunkt ikke på egen hånd kan træffe afgørelse om hverken personlige eller økonomiske forhold, kan der i særlovgivningen være særlige bestemmelser, som giver børn og unge forskellige grader af selvstændige rettigheder – i nogle tilfælde også uden forældremyndighedsindehaverens godkendelse. Efter sundhedslovens § 17, stk. 1, kan en patient, der er fyldt 15 år, selv give informeret samtykke til behandling. Forældremyndighedens indehaver skal tillige have information, og inddrages i den mindreåriges stillingtagen.

3.1.2. Arbejdsgruppens overvejelser

Den tværministerielle arbejdsgruppe for LGBTI har i afsnit 4.1. i arbejdsgruppens gennemgang af lovgivningen på LGBTI-området overvejet spørgsmålet om tildeling af nyt personnummer til mindreårige begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Arbejdsgruppens rapport er tilgængelig på www.trm.dk under punktet Ligestilling, LGBTI.

Arbejdsgruppen har som grundlag for sine overvejelser henvist til, at der i sundhedsvæsenet siden 1. januar 2016 har været tilbud om kønsmodificerende behandling for børn og unge under 18 år i form af stophormoner, som ofte, men ikke på alle områder er reversibel, og krydshormoner, som ofte er irreversibel. Der er ikke i Sundhedsstyrelsens vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold en nedre aldersgrænse for den medicinske kønsmodificerende behandling. Behandlingen tilbydes dog først, når den mindreårige begynder at gå i puberteten, hvilket i praksis typisk er omkring 10 år eller derover for piger og 11-12 år eller derover for drenge.

Justitsministeriet har som led i arbejdsgruppens overvejelser vurderet, at det på baggrund af seneste praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og oplysningerne om behandlingstilbuddene, der gives til mindreårige i sundhedsvæsenet, er mest nærliggende at antage, at hvis en transkønnet person under 18 har fået tilbudt og har undergået kønsmodificerende behandling, vil den pågældende også have en ret til at få tildelt nyt personnummer samt få ændret afledte dokumenter. Det er endvidere vurderingen, at det ikke kan udelukkes, at det vil blive fundet i strid med EMRK artikel 8, hvis der uden for den førstnævnte situation ikke er mulighed for efter en konkret vurdering at dispensere for kravet om at være fyldt 18 år for at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Gælder en dispensationsadgang alene for personer, der har gennemført hormonbehandling eller øvrig kønsmodificerende behandling, kan der rejses spørgsmål om, hvorvidt der indirekte indføres et krav om behandling for at kunne få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det

andet køn. Der henvises i den forbindelse til, at Justitsministeriet i 2014 vurderede, at det ikke kunne udelukkes, at Danmark ville blive dømt for overtrædelse af EMRK artikel 8, hvis der blev indført en ordning med krav om hormonbehandling for personer over 18 år for at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Det må antages, at et sådant krav også vil rejse spørgsmål i forhold til EMRK artikel 8 for personer under 18 år.

Arbejdsgruppen har på den baggrund anbefalet, at der indføres en ret til tildeling af nyt personnummer m.v. for personer under 18 år, der har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling, fx hormonbehandling. Arbejdsgruppen har tilsvarende fundet, at der bør indføres en dispensationsadgang til tildeling af nyt personnummer m.v. for personer under 18 år, der ikke har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling, men som i længere tid i øvrigt har været igennem en kønsmodificerende proces og har haft og har en fysisk fremtræden og/eller social identitet, som ikke stemmer overens med deres biologiske køn. Der henvises herved for en nærmere beskrivelse af arbejdsgruppens overvejelser navnlig til afsnit 4.1.10. og 4.1.11. i arbejdsgruppens rapport.

Arbejdsgruppen har opstillet to mulige modeller for tildeling af nyt personnummer til mindreårige, som oplever at tilhøre det andet køn; en vurderingsmodel og en erklæringsmodel. Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, men forkastet yderligere to modeller: en behandlingsmodel og en diagnosemodel.

For såvel en vurderingsmodel som en erklæringsmodel har arbejdsgruppen fundet, at der for børn og unge under 15 år skal være samtykke fra forældremyndighedsindehaverne. Arbejdsgruppen bemærker, at det bør sikres, at den mindreårige i overensstemmelse med sin alder og modenhed kan give udtryk for sin holdning, f.eks. ved en medunderskrift på ansøgningen. Arbejdsgruppen har således anbefalet, at mindreårige over 15 år selvstændigt skal kunne indgive en ansøgning om tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, hvilket svarer til aldersgrænsen for informeret samtykke til behandling i sundhedslovens § 17. Arbejdsgruppen har herved henvist til, at en beslutning om ændring af personnummer er reversibel og mindre indgribende end behandling.

Vurderingsmodellen indebærer, at der indføres en ret til tildeling af nyt personnummer for personer under 18 år, der har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling. Desuden indføres der en

dispensationsadgang for børn og unge, der ikke er i kønsmodificerende behandling ved, at en offentlig myndighed træffer afgørelse om tildeling af nyt personnummer på baggrund af en konkret vurdering af, om den enkelte har en kønsidentitet, der ikke passer med det biologiske køn.

Arbejdsgruppen har om modellen navnlig anført, at den giver myndighederne mulighed for en form for efterprøvelse af, om en ansøgning er begrundet i, at den mindreårige har en kønsidentitet, som ikke passer med det biologiske køn. Omvendt finder arbejdsgruppen, at modellen kan blive opfattet som en barriere for udøvelsen af forældremyndighedsansvaret og ikke harmonerer med, at det er forældrene, der skal drage omsorg for den mindreårige og træffe afgørelse om den mindreåriges personlige forhold ud fra den pågældendes interesse og behov. Modellen adskiller sig desuden fra den model, der gælder for personer over 18 år, der er baseret på afgivelse af en erklæring. Endelig har arbejdsgruppen henvist til, at modellen ikke tager hensyn til, at oplevelsen af kønsidentitet er subjektiv, hvilket vil gøre det vanskeligt for en myndighed at træffe afgørelse om den enkeltes kønsidentitet og deraf følgende mulighed for at få tildelt et nyt personnummer. Arbejdsgruppen har endvidere henvist til, at der ikke umiddelbart kan peges på en egnet myndighed, der skal forestå vurderingen og træffe afgørelse, herunder en passende klageinstans. Modellen vil derfor være omkostnings tung. Henset til disse omstændigheder har arbejdsgruppen fundet, at vurderingsmodellen ikke er hensigtsmæssig. Arbejdsgruppen har herved henvist til, at der kan stilles spørgsmål ved, om de eventuelle konsekvenser ved, at den mindreårige eventuelt fortryder personnummertildelingen begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn og ønsker at skifte tilbage til det oprindelige personnummer, er proportionale med modellens indgriben i såvel den mindreåriges selvbestemmelse, udøvelsen af forældremyndighedsansvaret samt omfanget af ressourcer forbundet med modellen for såvel den mindreårige og det offentlige. Der henvises for en nærmere beskrivelse af arbejdsgruppens overvejelser til afsnit 4.1.11.3.1. i arbejdsgruppens rapport.

Erklæringsmodellen indebærer, at der indføres en ret til tildeling af nyt personnummer for personer under 18 år på baggrund af en erklæring om, at ansøgningen er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Dette svarer til erklæringsmodellen for personer over 18 år. Arbejdsgruppen har peget på, at modellen kan kombineres med en refleksionsperiode på f.eks. 3-6 måneder og/eller et krav eller tilbud om, at den mindreårige forud for tildeling af nyt personnummer skal gennemføre en alderssvarende juridisk

rådgivende samtale. Rådgivningen kan f.eks. bestå i, hvad ændringen af personnummeret indebærer og vedkommendes rettigheder som følge af personnummerændringen. Der vil ikke i rådgivningen skulle indgå elementer af vurdering af den mindreårige, men rådgivningen skal give den mindreårige mulighed for at få oplysninger om proces og konsekvenser m.v. Rådgivningen kan enten være et obligatorisk led i processen og dermed eventuelt fungere som et alternativ til en refleksionsperiode eller som et tilbud, der kan gøres brug af.

Arbejdsgruppen har om modellen navnlig anført, at modellen tager hensyn til den mindreåriges ret til selvbestemmelse, privatliv og identitet, samt udøvelsen af forældreansvaret. Modellen kan endvidere gennem en afkobling fra sundhedsvæsenet bidrage til ikke at sygeliggøre den mindreårige, eller til utilsigtet at skubbe den mindreårige over mod behandling. Stilles der krav om alderssvarende juridisk rådgivning som betingelse forud for tildeling af nyt personnummer, sikres det særligt for de yngre børn, at de inddrages, og beslutningen træffes på et oplyst grundlag. Endvidere vil den rådgivende instans kunne give underretning ved en fagligt begrundet bekymring for den mindreåriges trivsel til familiens bopælskommune. Endelig er ressourceforbruget for såvel ansøgeren som det offentlige begrænset. Omvendt gør modellen det ikke muligt for en myndighed at foretage en form for efterprøvelse af den enkeltes kønsidentitet og ønske om tildeling af nyt personnummer. Da det generelt må antages at være vanskeligt at efterprøve dette, idet oplevelsen af kønsidentitet i udgangspunktet er individuel og subjektiv, og da ændringen af personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn er reversibel, vurderes en eventuel skadevirkning for den enkelte at være begrænset. På den baggrund har arbejdsgruppen fundet, at erklæringsmodellen giver et afbalanceret forhold mellem på den ene side den mindreåriges ret til selvbestemmelse, udøvelsen af forældremyndighedsansvaret og ressourceforbruget for såvel ansøgeren som for det offentlige, og på den anden side konsekvenserne ved, at den mindreårige eventuelt fortryder personnummertildelingen, idet dette kan omgøres. Der henvises for en nærmere beskrivelse af arbejdsgruppens overvejelser til afsnit 4.1.11.3.2. i arbejdsgruppens rapport.

Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, men fundet det vanskeligt at fastsætte en nedre aldersgrænse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Arbejdsgruppen har i forhold til en model med en absolut nedre aldersgrænse ved *gennemsnitspubertetsalderen*, f.eks. 10 år, herved bl.a. anført, at det ikke kan udelukkes, at der er mindreårige under 10 år, der har fået tilbudt og undergår kønsmodificerende

behandling i sundhedsvæsenet, og som dermed ikke vil kunne få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Arbejdsgruppen har i stedet overvejet, om der kan peges på sundhedsfaglige forhold, f.eks. i relation til pubertetsudvikling m.v., som kan give en indikation af en alder, hvor man med rimelighed kan konkludere, at det i praksis vil blive vurderet at være for tidligt for en mindreårig at påbegynde kønsmodificerende behandling, som en eventuel nedre aldersgrænse vil kunne fastsættes ud fra. Da alderen for pubertetsstart er stadigt faldende, og da der ikke er sat en nedre aldersgrænse for kønsmodificerende behandling, har arbejdsgruppen imidlertid ikke fundet, at *definitionen af for tidligt pubertet* ud fra en sundhedsfaglig vurdering vil være en hensigtsmæssig indikator for at sætte en nedre aldersgrænse for tildeling af nyt personnummer. Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, om det såkaldte *Tanner stadie 2*, der anvendes til at vurdere, om et barn eller en ung er udviklingsmæssig moden til at påbegynde kønsmodificerende behandling, ville kunne anvendes som en eventuel nedre "udviklingsmæssig" grænse for, hvornår en mindreårig kan tildeles nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Arbejdsgruppen har imidlertid ikke fundet grundlag herfor og har herved henvist til, at Sundhedsstyrelsen har oplyst, at en undersøgelse af en mindreårigs pubertetsudvikling indebærer klinisk undersøgelse af den pågældendes kønsorganer, kønsbehåring, udvikling af bryster mv., og at der er tale om undersøgelser, der potentielt kan opleves som stigmatiserende og krænkende af den mindreårige, hvilket måske særligt vil gøre sig gældende hos mindreårige med kønsidentitetsforhold. Arbejdsgruppen har endelig drøftet, om der kan peges på sundhedsfaglige forhold, der gør, at man med rimelighed kan konkludere, at der kan sættes *en aldersgrænse ved skolestart* knyttet til det år, et barn fylder seks, idet arbejdsgruppen dog har bemærket, at for børn født i efteråret, vil barnet dog kunne starte i skole som femårig. På den ene side må det sundhedsfagligt antages, at det vil være yderst sjældent, at et barn under fem-seks år går i pubertet og dermed vil kunne påbegynde i kønsmodificerende behandling. På den anden side vurderes det væsentligt at forholde sig til, hvorvidt det er proportionalt at fastsætte en nedre aldersgrænse for at kunne ændre sit personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, når det ikke er tilfældet for kønsmodificerende behandling, som må betegnes som et mere indgribende samt potentiel irreversibelt indgreb. I den forbindelse har arbejdsgruppen fundet, at der kan henvises til de betragtninger, som var baggrunden for, at der ikke blev fastsat en nedre aldersgrænse for kønsmodificerende medicinsk behandling, da man indførte muligheden herfor, bl.a. de etiske aspekter ved, at mindreårige ligesom voksne kan have behov for sundhedsfaglig hjælp til at understøtte deres kønsidentitet og afhjælpe kønsligt ubehag, og at dette bør bero på en

individuel vurdering af den enkeltes biologiske, sociale og psykologiske udvikling. Arbejdsgruppen har konkluderende henvist til, at der hverken i Sundhedsstyrelsens vejledning eller med sundhedsfagligt belæg kan udledes en absolut nedre aldersgrænse for, hvornår en mindreårig tidligst kan påbegynde kønsmodificerende behandling. Dermed vurderes det heller ikke i arbejdsgruppens rapport, at der inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser kan fastsættes en absolut nedre aldersgrænse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for personer under 18 år. Det er således arbejdsgruppens vurdering, at en eventuel nedre aldersgrænse går hånd i hånd med en evt. nedre aldersgrænse for kønsmodificerende behandling. Der henvises for en nærmere beskrivelse af arbejdsgruppens overvejelser til afsnit 4.1.11.1. i arbejdsgruppens rapport.

3.1.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Ministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens overvejelser om behovet for på baggrund af det eksisterende behandlingstilbud i sundhedsvæsenet for mindreårige at tilvejebringe hjemmel til tildeling af nyt personnummer for personer under 18 år, der oplever at tilhøre det andet køn. Som anført i arbejdsgruppens rapport er det på baggrund af seneste praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og oplysningerne om behandlingstilbuddene, der gives til mindreårige i sundhedsvæsenet, mest nærliggende at antage, at hvis en transkønnet person under 18 har fået tilbudt og har undergået kønsmodificerende behandling, vil den pågældende også have en ret til at få tildelt nyt personnummer samt få ændret afledte dokumenter. Det er endvidere vurderingen, at det ikke kan udelukkes, at det vil blive fundet i strid med EMRK artikel 8, hvis der uden for den førstnævnte situation ikke er mulighed for efter en konkret vurdering at dispensere for kravet om at være fyldt 18 år for at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Ministeriet kan endvidere tilslutte sig arbejdsgruppens overvejelser vedrørende fordele og ulemper forbundet med en erklæringsmodel henholdsvis en vurderingsmodel. Ministeriet finder, at en erklæringsmodel i videst muligt omfang tager hensyn til den mindreåriges ret til selvbestemmelse, til den omstændighed, at oplevelsen af kønsidentitet er subjektiv og individuel, samt til udøvelsen af forældreansvaret.

Som anført har arbejdsgruppen ikke under lovgivningsgennemgangen kunnet pege på en offentlig myndighed, der har den relevante viden om kønsidentitetsforhold til at foretage en specialiseret og helhedsorienteret vurdering af, om den mindreårig har en kønsidentitet, som ikke passer med det

biologiske køn for så vidt angår mindreårige, som ikke har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling. Ministeriet skal i relation hertil bemærke, at en vurderingsmodel efter ministeriets opfattelse vil kunne implementeres ved, at der oprettes et nævn, som forsynes med de nødvendige kompetencer, og som får til opgave at træffe afgørelse om tildeling af nyt personnummer på baggrund af en konkret vurdering af, om den enkelte har en kønsidentitet, der ikke passer med det biologiske køn for så vidt angår mindreårige, som ikke har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling. Implementeringen af en sådan model vurderes imidlertid – af de grunde som arbejdsgruppen har anført som ulemper forbundet med en vurderingsmodel – ikke at være hensigtsmæssig. Ministeriet finder således, at modellen medfører ekstra udgifter til oprettelse af en ny myndighed, hvilket ikke vurderes at være hensigtsmæssigt henset til, at det må forventes, at relativt få mindreårige, som ikke har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling i sundhedsvæsenet, vil søge om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Hertil kommer, at en sådan model kan opfattes som unødigt bureaukratisk, og at oplevelsen af kønsidentitet i udgangspunktet må anses for at være individuel og subjektiv, hvorfor en model, som indebærer, at en myndighed skal foretage en vurdering heraf, som er afgørende for, om tildeling af nyt personnummer kan tillades, giver anledning til principielle betænkeligheder, herunder i forhold til den mindreåriges oplevelse af en sådan sagsbehandlingsproces. Det må herved også tages i betragtning, at tildeling af nyt personnummer er en administrativ procedure, som let kan omgøres, såfremt den mindreårige ønsker det.

For så vidt angår spørgsmålet om indførelse af en nedre aldersgrænse for tildeling af nyt personnummer, skal ministeriet bemærke, at ministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens vurdering af, at det ikke er muligt at indføre en absolut nedre aldersgrænse som betingelse for tildeling af nyt personnummer begrundet i at tilhøre det andet køn. Det må således antages, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) vil anse spørgsmålet om en nedre aldersgrænse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for at være omfattet af Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens (EMRK) artikel 8. Det er i den forbindelse, som anført i arbejdsgruppens rapport, Justitsministeriets vurdering, at der ikke er holdepunkter i EMD's praksis for at fastslå, at der er en generel ret for alle mindreårige til at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Derimod er det – på baggrund af EMD's seneste praksis og oplysningerne om de behandlingstilbud, der gives til mindreårige – mest nærliggende at antage, at hvis en transkønnet mindreårig

under f.eks. 10 år har fået tilbudt og har undergået kønsmodificerende behandling, vil den pågældende endvidere have en ret til tildeling af nyt personnummer og udstedelse af heraf afledte dokumenter efter EMRK artikel 8. Det kan endvidere ikke udelukkes, at det vil blive fundet i strid med EMRK artikel 8, hvis der uden for den førstnævnte situation ikke er mulighed for efter en konkret vurdering at dispensere for alderskravet. Der vil imidlertid på den anførte baggrund efter ministeriets opfattelse kunne indføres en form for aldersgrænse på f.eks. 10 år, men det forudsætter, at der samtidig indføres dispensationsmuligheder i forhold til aldersgrænsen. Der vil således skulle indføres en dispensationsadgang for mindreårige under f.eks. 10 år, som undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling. Det skyldes, at der ikke i sundhedsvæsenet er en nedre aldersgrænse for kønsmodificerende behandling. Der vil også skulle indføres en dispensationsadgang for mindreårige under 10 år, som ikke undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling, med udgangspunkt i en vurdering af, om den mindreårige i længere tid har haft en fysisk fremtræden og/eller social identitet, som ikke passer med det biologiske køn. En sådan model har ikke været behandlet af arbejdsgruppen.

For en sådan model gælder, at der skal findes en myndighed, der kan administrere den nævnte dispensationsadgang for mindreårige under 10 år, som ikke har fået tilbudt og undergår eller har undergået kønsmodificerende behandling. Ministeriet finder, at en sådan model vil kunne implementeres ved, at der oprettes et nævn, som forsynes med de nødvendige kompetencer, og som får til opgave at vurdere, om der skal gives dispensationer til tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for mindreårige under 10 år. I forhold til oprettelse af et sådant nævn gælder imidlertid de samme betæneligheder, som er anført ovenfor under ministeriets overvejelser herom i forhold til en vurderingsmodel. På den baggrund finder ministeriet ikke, at indførelse af en form for aldersgrænse på f.eks. 10 år med de anførte dispensationsmuligheder vil være hensigtsmæssig.

I tilknytning til det anførte bemærkes, at Det Ethiske Råd den 8. marts 2021 efter anmodning fra Folketingets Ligestillingsudvalg har afgivet en udtalelse om tildeling af nyt personnummer til mindreårige begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, hvorefter 16 ud af 17 rådsmedlemmer anbefaler en sænkning af aldersgrænsen for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. 14 ud af 17 rådsmedlemmer anbefaler, at aldersgrænsen sænkes til 10-12 års alderen. Der henvises herved til, at det må anses for tvivlsomt, om mindreårige før puberteten kan

gennemskue de grundlæggende årsager til og overskue konsekvenser af en mulig ændring af personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at 10-12 år er alderen, hvor eventuel behandling med stophormoner ofte vil kunne besluttes og iværksættes. 11 ud af 17 medlemmer anbefaler en erklæringsmodel, men med et krav om børnefaglig rådgivning, uanset hvilken aldersgrænse der måtte blive besluttet.

Det bemærkes, at Det Ethiske Råd i sin udtalelse ikke forholder sig til de juridiske problemstillinger vedrørende indførelse af en eventuel aldersgrænse i forhold til EMRK som er nævnt ovenfor. Udtalelsen må således læses i lyset heraf. Det er således ikke muligt at indføre en absolut aldersgrænse på 10-12 år. Som anført ovenfor vil det være muligt at indføre en form for aldersgrænse på f.eks. 10 år, men det vil forudsætte indførelsen af de ovenfor beskrevne dispensationsmuligheder, som ikke vurderes hensigtsmæssige at indføre. Hertil kommer, at en ordning uden en aldersgrænse harmonerer bedre med den omstændighed, at oplevelsen af kønsidentitet er subjektiv og individuel og med retten til selvbestemmelse og udøvelsen af forældreansvaret. Disse forhold taler således for at overlade det til den enkelte mindreårige og dennes forældre at træffe den beslutning, der vurderes at være bedst for den mindreårige. Der er herved også henset til, at tildeling af nyt personnummer er en administrativ proces, som fuldt ud er reversibel.

3.1.4. Den foreslåede ordning

Ved lovforslaget foreslås, at det fremover bliver muligt under visse betingelser at tildele nyt personnummer til mindreårige, som oplever sig som tilhørende det andet køn.

Det foreslås, at adgangen hertil sker efter den såkaldte erklæringsmodel, som allerede er gældende for personer over 18 år. Det vil således – svarende til den gældende ordning for voksne – være en grundlæggende betingelse også for mindreårige, at den mindreårige indgiver en skriftlig ansøgning om nyt personnummer til Indenrigs- og Boligministeriet, hvori den mindreårige erklærer, at ansøgningen om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Ansøgningen må ikke være begrundet i andre forhold, så som andres, herunder forældrenes, ønsker i forhold til den mindreåriges køn.

Det vil ikke være muligt at foretage en egentlig efterprøvelse af, om ansøgningen vitterligt er begrundet i den mindreåriges oplevelse af at tilhøre det andet køn. Hvis Indenrigs- og Boligministeriet senere, eksempelvis gennem omtale i pressen, bliver opmærksomt på, at den afgivne erklæring er urigtig,

vil tilladelsen til at skifte personnummer kunne ophæves efter de almindelige forvaltningsretlige regler. Konsekvensen heraf vil være, at den pågældende gentildeles det oprindelige personnummer.

Der foreslås indført nogle supplerende betingelser for, at personnummertildeling til mindreårige, som oplever at tilhøre det andet køn, kan finde sted. Det foreslås således at stille krav om, at alle mindreårige – efter skriftlig ansøgning om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn er indgivet – skal modtage alderssvarende juridisk vejledning om konsekvenserne af personnummertildelingen hos en af ministeriet udpeget organisation, som efterfølgende indsender dokumentation for gennemførelse heraf til Indenrigs- og Boligministeriet. Den juridiske vejledning vil ske i form af en samtale, som skal tilpasses den mindreåriges alder og forståelsesniveau. Vejledningen vil således være forskellig alt efter, om den mindreårige er næsten myndig og må forudsættes i høj grad at kunne forstå de juridiske konsekvenser af at få tildelt et personnummer i overensstemmelse med det oplevede køn, eller er et yngre barn og derfor i højere grad har brug for vejledning, som er målrettet den mindreåriges forståelsesmæssige niveau.

Ved udpegningen af den organisation, der skal varetage vejledningsopgaven, vil ministeriet lægge vægt på, om organisationen har erfaring med og ekspertise i at yde konkret juridisk vejledning til mindreårige med udgangspunkt i den mindreåriges alder og forståelsesmæssige niveau.

Lovforslaget regulerer ikke spørgsmålet om forældremyndighedsindehavernes eller forældremyndighedsindehaverens deltagelse i den vejledende samtale hos den af ministeriet udpegede organisation, idet det er overladt til de eller den, der har forældremyndigheden, sammen med den mindreårige at forholde sig hertil ud fra hensynet til den mindreåriges interesse og behov.

Det foreslås herudover, at der for mindreårige, som er under 15 år, stilles krav om, at den eller de, der har forældremyndigheden, giver samtykke til personnummertildelingen. Er der fælles forældremyndighed, vil begge forældre skulle afgive samtykke til personnummertildelingen. Samtykke kan gives ved, at den eller de, der har forældremyndigheden, er underskrivere eller medunderskrivere på ansøgningen eller i forbindelse med ansøgningens indgivelse indsender særskilt samtykke til personnummertildelingen f.eks. ved Digital Post. Den mindreåriges holdning vil med udgangspunkt i den mindreåriges alder og modenhed kunne komme til udtryk ved den mindreåriges medunderskrift på ansøgningen.

Det er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse, at mindreårige på 15 år eller derover selv vil kunne beslutte at indgive ansøgning om nyt personnummer uden forældremyndighedsindehavernes samtykke. Der er herved henset til, at en patient, der er fyldt 15 år, efter sundhedsloven som udgangspunkt selv kan give informeret samtykke til sundhedsmæssig behandling. Som det mindre i det mere vurderes det derfor, at mindreårige, der er fyldt 15 år, også selvstændigt og uden forældremyndighedsindehavernes samtykke kan indgive ansøgning om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, som er en ren administrativ foranstaltning. Indenrigs- og Boligministeriet vil tilrettelægge sagsbehandlingen således, at ministeriet – når ansøgningen er modtaget, og det er konstateret, at den indeholder de nødvendige oplysninger – anviser ansøgeren at tage kontakt til den af ministeriet udpegede organisation for modtagelse af alderssvarende juridisk vejledning. Den af ministeriet udpegede organisation indsender efterfølgende dokumentation for gennemførelse heraf til Indenrigs- og Boligministeriet. Herefter vil ministeriet tildele den mindreårige nyt personnummer og give meddelelse om dette til den mindreårige og de eller den, der har forældremyndigheden.

Svarende til den gældende ordning for voksne indebærer forslaget, at det bliver muligt for mindreårige, som opfylder de anførte betingelser, at få tildelt et nyt personnummer i overensstemmelse med det oplevede køn uden krav om nogen form for vurdering af den mindreåriges oplevelse af kønstillørsforhold eller f.eks. sundhedsmæssig behandling.

Når nyt personnummer er tildelt, vil den mindreårige automatisk modtage nyt sundhedskort med oplysning om det nye personnummer. Det nye personnummer giver endvidere adgang til udstedelse af nye personlige dokumenter som f.eks. pas, kørekort og fødselsattest i overensstemmelse med det nye personnummer. Den pågældendes fornavn vil ligeledes i henhold til navneloven om nødvendigt skulle ændres, så det bliver kønskorrekt i forhold til det nye personnummer.

Med forslaget om at give mindreårige mulighed for at få tildelt et nyt personnummer svarende til det køn, som de pågældende oplever at tilhøre, vil der ske behandling af personoplysninger omfattet af lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018) og forord-

ning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger m.v. (databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016).

Der vil – som tilfældet er i dag efter den gældende ordning for personnummertildeling til personer over 18 år – være tale om oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, som f.eks. navn samt – i sagens natur – oplysninger om kønsidentitet, som må betragtes som en oplysning omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Den foreslåede behandling vurderes at være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter personoplysninger lovligt kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Der vil endvidere blive behandlet oplysninger om personnummer, hvilket efter ministeriets opfattelse kan ske efter § 11, stk. 1, i databeskyttelsesloven.

Indenrigs- og Boligministeriet finder således, at den foreslåede videregivelse af personoplysninger kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, og at behandlingen er saglig og nødvendig og står i rimeligt forhold til de mål, der forfølges med lovforslaget. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3.2. Ophævelse af refleksionsperioden som betingelse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn

3.2.1. Gældende ret

Efter CPR-lovens § 3, stk. 7, er tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for personer over 18 år bl.a. betinget af, at ansøgeren afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning.

CPR-loven § 3, stk. 7, der blev indført ved lov nr. 752 af 25. juni 2014, er en gennemførelse af den erklæringsmodel, som blev opstillet af en tværministeriel arbejdsgruppe nedsat under Justitsministeriet i januar 2013 af den daværende regering med repræsentanter fra det daværende Social-, Børne- og Integrationsministerium, det daværende ministerium for Sundhed og Forebyggelse, Sundhedsstyrelsen, det daværende Ministerium for Ligestilling og Kirke samt det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium.

Den tværministerielle arbejdsgruppe nedsat i januar 2013 anførte om erklæringsmodellen, at denne kunne gennemføres med eller uden en refleksionsperiode. Af bemærkningerne til lovforslaget, der ligger til grund for indførelsen af CPR-lovens § 3, stk. 7, (Folketingstidende 2013-14, A, L 182 som fremsat, side 3), fremgår bl.a. vedrørende arbejdsgruppens overvejelser om indførelse af en refleksionsperiode, at tiden fra ønsket om tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn opstår, og til personnummertildelingen er effektueret, med erklæringsmodellen kan være meget kortvarig. Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at arbejdsgruppen – for at minimere risikoen for, at de pågældende fortryder deres beslutning og ansøger om at få gentildelt det tidligere personnummer svarende til det biologiske køn – har peget på, at modellen med fordel kan kombineres med et krav om en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet, hvorefter den pågældende skal bekræfte sin ansøgning, inden den kan imødekommes. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår endvidere, at arbejdsgruppen nedsat i januar 2013 i rapporten peger på, at en sådan refleksionsperiode vil kunne sikre, at ønsket om tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn ikke er udtryk for en impulsiv beslutning, og at ansøgeren i øvrigt vil kunne benytte refleksionsperioden til at leve som det ønskede køn – det vil f.eks. sige klæde sig og fremstå/præsentere sig som dette køn – inden vedkommende træffer endelig beslutning om at skifte personnummer. Arbejdsgruppen nedsat i januar 2013 har i den forbindelse bemærket, at personer, som gennem længere tid har ønsket at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn og måske tillige har levet som det andet køn, vil kunne opfatte ordningen som unødigt formynderisk, men at det imidlertid er arbejdsgruppens opfattelse, at en generel – og dermed let administrerbar – ordning med en refleksionsperiode på blot 6 måneder er rimelig og proportional.

Baggrunden for at indføre et krav om en refleksionsperiode på 6 måneder er således hensynet til at sikre, at ønsket om tildeling af nyt personnummer ikke er udtryk for en impulsiv beslutning, som ansøgeren sidenhen fortryder. Ansøgeren vil kunne benytte refleksionsperioden til at leve som det ønskede køn – det vil f.eks. sige klæde sig som det køn, den pågældende oplever sig som tilhørende og identificerer sig med – inden vedkommende bekræfter sin ansøgning om nyt personnummer. Der stilles dog ikke krav om, at refleksionsperioden benyttes således.

3.2.2. Arbejdsgruppens overvejelser

Den tværministerielle arbejdsgruppe for LGBTI har i afsnit 4.2. i sin gennemgang af lovgivningen på LGBTI-området fra august 2020 overvejet spørgsmålet om ophævelse af betingelsen om en refleksionsperiode ved tildeling af nyt personnummer til personer over 18 år begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Arbejdsgruppen har bl.a. henvist til, at organisationer på LGBTI-området har tilkendegivet, at kravet om en refleksionsperiode opleves som en overflødig og generende administrativ procedure.

I arbejdsgruppens rapport er anført, at en fjernelse af refleksionsperioden vil kunne betyde, at flere personer fortryder tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. I rapporten er i den forbindelse henvist til, at det daværende Social- og Indenrigsministerium under den nuværende lovgivning har gentildelt det oprindelige personnummer i 24 tilfælde (vedrørende 22 forskellige personer), hovedsageligt som følge af, at de pågældende personer havde fortrudt personnummertildelingen. Dertil kommer, at nogle ansøgere har trukket deres ansøgning tilbage, ligesom nogle ansøgere har ventet længere end 6 måneder, før de bekræftede ansøgningen. Endelig er der nogle sager, hvor ministeriet ikke har modtaget tilbagemelding fra ansøgere efter refleksionsperiodens udløb. Der er ikke nogen selvstændig opgørelse over, hvor mange sager det drejer sig om, men det vurderes at være en mindre andel.

I arbejdsgruppens rapport er herudover anført, at det ikke er muligt at foretage en egentlig efterprøvelse af, om ansøgningen vitterlig er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. En fjernelse af refleksionsperioden vil kunne betyde, at det vil kunne være mere attraktivt at ansøge om tildeling af nyt personnummer for personer, hvis ansøgning ikke er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, men f.eks. et ønske om at sløre sin identitet eller at skifte køn for sjov. Det er herved bemærket, at det i realiteten ikke vil være muligt at foretage en efterprøvelse af, om ansøgningen er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn – eller i andre motiver.

I arbejdsgruppens rapport er herudover anført, at der ikke er noget i lovgivningen, der er til hinder for at fjerne refleksionsperioden, og en fjernelse af refleksionsperioden ikke vil have nævneværdige administrative eller økonomiske konsekvenser.

3.2.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Ministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens overvejelser vedrørende en ophævelse af refleksionsperioden. Som anført i arbejdsgruppens rapport har

Indenrigs- og Boligministeriet kun i ganske få tilfælde under den nuværende lovgivning, som trådte i kraft den 1. september 2014, gentildelt det oprindelige personnummer hovedsageligt som følge af, at de pågældende personer havde fortrudt personnummertildelingen. Ministeriet har således gentildelt det oprindelige personnummer i 47 tilfælde (vedrørende 41 forskellige personer), hovedsageligt som følge af, at de pågældende personer havde fortrudt personnummertildelingen. Det skal sammenholdes med, at Indenrigs- og Boligministeriet i 1550 sager har tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Bl.a. som følge heraf finder Indenrigs- og Boligministeriet ikke, at ophævelsen af kravet om en refleksionsperiode på 6 måneder giver anledning til betæneligheder i forhold til antallet af personer, som fortryder personnummertildelingen. Ministeriet har herved også henset til, at tildeling af nyt personnummer er en administrativ procedure, som let kan omgøres, hvis den pågældende ønsker det.

Selvom det i realiteten ikke vil være muligt for ministeriet at foretage en efterprøvelse af, om en ansøgning er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn – eller i andre motiver, finder ministeriet endvidere ikke, at ministeriets administration siden 2014 har givet anledning til betæneligheder i forhold hertil. Ministeriet har herved også henset til, at organisationerne på LGBTI-området har tilkendegivet, at kravet om en refleksionsperiode opleves som en overflødig og generende administrativ procedure.

3.2.4. Den foreslåede ordning

Ved lovforslaget foreslås det, at kravet om en refleksionsperiode på 6 måneder som betingelse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn ophæves.

Forslaget vil medføre, at den, der ansøger om personnummertildeling begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, ikke vil skulle bekræfte ansøgningen over for Indenrigs- og Boligministeriet 6 måneder efter, at ansøgningen er indgivet. Tildeling af nyt personnummer vil derfor kunne ske umiddelbart efter, at ansøgning er indgivet, og Indenrigs- og Boligministeriet har konstateret, at betingelserne for tildeling af nyt personnummer er opfyldt.

4. Forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Den foreslåede model for tildeling af nyt personnummer til mindreårige, som oplever at tilhøre det andet køn, henholdsvis en afskaffelse af refleksionsperioden som betingelse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for personer over 18 år, rejser ikke spørgsmål i relation til EMRK.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at få økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for det offentlige.

Forslaget om at give mindreårige mulighed for at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn vurderes ikke at få økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for CPR-Administrationen, som skal forestå behandlingen af ansøgninger og personnummertildeling efter forslaget. Der er herved henset til, at der må forventes at blive tale om forholdsvis få sager på årsbasis, og at der vil være tale om velkendte og enkle sagsgange, som i vidt omfang svarer til de sagsgange, der er etableret for så vidt angår sager om tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for personer over 18 år, som CPR-Administrationen allerede i dag behandler. Omkostningerne forbundet med sagsbehandlingen vil blive afholdt af CPR-Administrationen. Særligt for så vidt angår den foreslåede betingelse om, at mindreårige skal modtage alderssvarende juridisk vejledning i form af en samtale om konsekvenserne m.v. af personnummertildelingen hos en af ministeriet udpeget organisation, bemærkes, at dette vil medføre udgifter til etablering og drift af en sådan funktion. Det er estimeret, at udgifterne til etablering og drift heraf hos kan anslås til i alt 0,8 mio. kr. i 2023 og herefter årligt 0,6 mio. kr. varigt.

I relation til principperne for digitaliseringsklar lovgivning opfylder forslaget princippet om klare og enkle regler, men forslaget opfylder ikke princippet om automatisk sagsbehandling. Selvom der foreslås indført objektive kriterier om bl.a. afgivelse af en erklæring om, at ansøgningen er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, betingelse om samtykke fra den eller de, der har forældremyndigheden over mindreårige under 15 år, samt krav om gennemførelse af alderssvarende juridisk vejledning, vil kontrollen af, om disse kriterier er opfyldt, ske ved manuel sagsbehandling, herunder i

forbindelse med, at den mindreårige anvises i at tage kontakt til en af ministeriet udpeget organisation for alderssvarende juridisk vejledning. Sagsbehandlingen forventes i vidt omfang – svarende til sagsbehandlingen for så vidt angår den gældende ordning for voksne – at ske ved digital kommunikation. CPR-Administrationen vil udarbejde en formular, som kan anvendes til brug for mindreåriges ansøgning om tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, som ansøgerne kan indsende med Digital Post. Ligeledes vil CPR-Administrationen udarbejde en formular for modtagelse af juridisk vejledning hos den af ministeriet udpegede organisation, som skal underskrives af såvel ansøgeren og/eller de eller den, der har forældremyndigheden, som den pågældende medarbejder hos organisationen, der har forestået den juridiske vejledning, herefter indsender til CPR-Administrationen, hvilket ligeledes forudsættes at ske digitalt og krypteret. Forslaget opfylder således principperne om digital kommunikation henholdsvis tryk og sikker datahåndtering.

De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke relevante for forslaget.

Forslaget om at ophæve det gældende krav om en refleksionsperiode som betingelse for tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn for personer over 18 år forventes ikke at få økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for CPR-Administrationen eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser. Selvom der er tale om en forenkling af sagsbehandlingen, idet CPR-Administrationen som følge af forslaget ikke vil skulle modtage og behandle bekræftelser efter udløbet af refleksionsperioden, er der i dag ikke nævneværdige konsekvenser forbundet med dette sagsbehandlingsskridt, der i vidt omfang sker ved udfyldelse og digital indsendelse af en formular, som CPR-Administrationen har udarbejdet. Det er herved også taget i betragtning, at der på årsbasis i gennemsnit modtages og behandles lidt under 300 ansøgninger om året.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om at give mindreårige mulighed for at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn forventes at få positive administrative konsekvenser for mindreårige, som oplever at tilhøre det

andet køn, idet de får mulighed for at få tildelt et nyt personnummer svarende til det oplevede køn. Herved bliver nogle situationer lettere som følge af, at der er overensstemmelse mellem personnummeret og vedkommendes fysiske fremtræden m.v., f.eks. i forbindelse med kontakt til offentlige myndigheder m.v.

Forslaget om at ophæve kravet om en refleksionsperiode, hvorefter personer, der ansøger om at få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, skal bekræfte deres ansøgning, har positive administrative konsekvenser for borgere, der ønsker at søge om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, idet disse efter forslaget ikke skal bekræfte deres ansøgning efter udløbet af refleksionsperioden, hvilket udgør en administrativ lettelse.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 25. maj til den 23. juni 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Amnesty International DK, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danske Patienter, Dansk Psykolog Forening, Danske Regioner, Data-tilsynet, Det Ethiske Råd, Foreningen af Speciallæger, Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn – FSTB, Grønlands Selvstyre (Naalakkersuisut), Institut for Menneskerettigheder, Intersex Danmark, KL, LGBT Danmark, LGBT komiteen, LGBT+ Ungdom, LGBT Asylum, Lægeforeningen, Patientforeningen, Patientforeningernes Samvirke, Praktiserende Lægers Organisation, Red Barnet, Rigsombudsmanden i Grønland, Sabaah, TiD – Transpersoner i Danmark, TransAktion og Transpolitisk Forum.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
--	--------------------------------------	-----------------------------------

	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning.	Udgifter til etablering og drift af en rådgivende funktion hos en af ministeriet udpeget organisation, hvilket kan anslås til i alt 0,8 mio. kr. i 2023 og herefter årligt 0,6 mio. kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning.	Mindre betydelige konsekvenser for CPR-Administrationen forbundet med sagsbehandling af sager om personnummertildeling til mindreårige begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, som afholdes af CPR-Administrationen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Positive konsekvenser for mindreårige, der får mulighed for at få tildelt nyt personnummer i overensstemmelse med det oplevede køn. Administrativ lettelse forbundet med ophævelse af kravet om en refleksionsperiode for personer over 18 år.	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/	Ja	Nej X

Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	
---	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter CPR-lovens § 3, stk. 7, der blev indført ved lov nr. 752 af 25. juni 2014, tildeler Indenrigs- og Boligministeriet efter skriftlig ansøgning nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.

Der er ikke i CPR-loven eller i lovgivningen i øvrigt hjemmel til, at mindreårige kan få tildelt et nyt personnummer som følge af en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Det foreslås, at 2. og 3. pkt. i lovens § 3, stk. 7, *ophæves*, og at der i stedet indsættes nye affattelser af 2. og 3. pkt. samt et nyt 4. pkt. i bestemmelsen, hvorefter »tildeling af nyt personnummer er betinget af, at ansøgeren afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. For personer, som på ansøgningstidspunktet er under 18 år, er det endvidere en betingelse, at ansøgeren efter indgivelse af ansøgningen modtager alderssvarende juridisk vejledning om konsekvenserne af personnummertildelingen hos en af ministeriet udpeget organisation, som efterfølgende indsender dokumentation for gennemførelse heraf til ministeriet. For personer, som på ansøgningstidspunktet er under 15 år, er det herudover en betingelse, at de eller den, der har forældremyndigheden over ansøgeren skriftligt giver samtykke til personnummertildelingen.«.

Den foreslåede *ophævelse* af det gældende 2. og 3. pkt. i stk. 7, indebærer, at det gældende krav om en refleksionsperiode på 6 måneder som betingelse for personnummertildelingen henholdsvis det gældende krav om, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år, ophæves. Indsættelsen af nye affattelser af 2. og 3. pkt. samt et nyt 4. pkt. i stk. 7, indebærer, at reglerne om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn herved samles i CPR-lovens § 3, stk. 7, for personer over 18 år såvel som for mindreårige.

Ophævelse af kravet om en refleksionsperiode indebærer, at tildeling af nyt personnummer vil kunne ske umiddelbart efter, at Indenrigs- og Boligministeriet har konstateret, at betingelserne for tildeling af nyt personnummer er opfyldt. For personer over 18 år vil personnummertildelingen således kunne finde sted, når ministeriet har konstateret, at personen er over 18 år og har afgivet en erklæring om, at ansøgningen er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. For mindreårige vil personnummertildelingen kunne finde sted, når ministeriet har konstateret, at de yderligere betingelser, der er gældende for mindreårige, jf. det foreslåede 3. og 4. pkt. i stk. 7, er opfyldt.

Personer, som søger om tildeling af nyt personnummer efter bestemmelsen, vil kunne fortryde personnummertildelingen på et hvilket som helst tidspunkt. Sker fortrydelsen, efter at personnummertildelingen har fundet sted, er konsekvensen heraf, at det oprindelige personnummer svarende til det biologiske køn gentildeles.

Ophævelsen af det gældende 3. pkt. i stk. 7, indebærer, at også mindreårige under de betingelser, der foreslås fastsat, kan ansøge om og få tildelt nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Det foreslås at indsætte et nyt 2. *pkt.* i CPR-lovens § 3, stk. 7, hvorefter tildeling af nyt personnummer fortsat er betinget af, at ansøgeren afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

Den grundlæggende betingelse for tildeling af nyt personnummer efter den foreslåede affattelse af 2. pkt. i § 3, stk. 7, er således afgivelsen af en skriftlig erklæring om, at ønsket om et nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Herved videreføres lovfæstelsen af den såkaldte erklæringsmodel, som har været gældende for personer over 18 år siden

2014, og som med den foreslåede nyaffattelse af CPR-lovens § 3, stk. 7, fremover også vil gælde for personer under 18 år.

Erklæringsmodellen indebærer, at ansøgeren skriftligt skal erklære, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Ansøgningen må ikke være begrundet i andre forhold, så som et ønske om at sløre sin identitet eller for at opnå kønsrelaterede fordele. Ansøgningen må heller ikke være begrundet i andres, herunder forældrenes, ønsker i forhold til den mindreåriges køn.

Det er i sagens natur ikke muligt at foretage en egentlig efterprøvelse af, om en ansøgning vitterlig er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. Indenrigs- og Boligministeriet lægger derfor den afgivne erklæring til grund uden en egentlig efterprøvelse af ansøgerens oplevede kønstilhørsforhold og uden inddragelse af andre myndigheder i forhold til dette spørgsmål.

Hvis Indenrigs- og Boligministeriet senere, eksempelvis gennem omtale i pressen, bliver opmærksomt på, at den afgivne erklæring er urigtig, vil tildelingen til nyt personnummer kunne ophæves efter de almindelige forvaltningsretlige regler. Konsekvensen heraf vil være, at den pågældende gentildeles det oprindelige personnummer.

Det foreslås at indsætte et nyt 3. pkt. i CPR-lovens § 3, stk. 7, hvorefter det for personer, som på ansøgningstidspunktet er under 18 år, endvidere er en betingelse, at ansøgeren efter indgivelse af ansøgningen modtager alderssvarende juridisk vejledning om konsekvenserne af personnummertildelingen hos en af ministeriet udpeget organisation, som efterfølgende indsender dokumentation for gennemførelse heraf til ministeriet.

Betingelsen gælder for alle ansøgere, som på ansøgningstidspunktet er under 18 år, og er udtryk for en fravigelse af den almindelige forvaltningsretlige vejledningsforpligtelse navnlig ved, at vejledningen gøres obligatorisk for alle ansøgere under 18 år, og ved at vejledningen ikke finder sted hos den myndighed, der har afgørelseskompetencen, men hos en organisation – som har erfaring med at yde juridisk rådgivning og vejledning til mindreårige. Baggrunden herfor er hensynet til at sikre, at den mindreårige forud for tildeling af nyt personnummer på et så fuldstændigt og alderssvarende grundlag som muligt er gjort bekendt med konsekvenserne af personnummertildelingen, og dermed træffer sin beslutning på et oplyst grundlag. Lovforslaget regulerer ikke spørgsmålet om forældremyndighedsindehavernes deltagelse i den juridiske vejledning, der gennemføres i form af en samtale

hos den af ministeriet udpegede organisation. Det er således overladt til forældremyndighedsindehaveren henholdsvis forældremyndighedsindehaverne selv sammen med den mindreårige at tage stilling hertil med udgangspunkt i den mindreåriges interesse og behov.

Såfremt en mindreårig ansøger efter at have modtaget alderssvarende juridisk vejledning om konsekvenserne af personnummertildelingen, ikke ønsker at opretholde sin ansøgning, vil den pågældende kunne tilbagekalde sin ansøgning ved henvendelse til ministeriet. Da det imidlertid ikke er en betingelse, at en mindreårig ansøger efter modtagelse af alderssvarende juridisk vejledning bekræfter sin ansøgning over for ministeriet, vil ansøgeren skulle foretage en aktiv handling for at kunne tilbagekalde sin ansøgning. Såfremt den mindreårige er under 15 år, vil en tilbagekaldelse skulle ske med samtykke fra den eller de, der har forældremyndigheden. Tilsvarende gælder, hvis den mindreårige, efter at personnummertildelingen har fundet sted, fortryder tildelingen og ønsker sit oprindelige personnummer gentildelt.

Den juridiske vejledning, som forstås af den af ministeriet udpegede organisation, skal tilpasses den mindreåriges alder og vil således være forskellig alt efter, om den mindreårige er næsten myndig og må forudsættes i høj grad at kunne forstå de juridiske konsekvenser af at få tildelt et personnummer i overensstemmelse med det oplevede køn, eller er et yngre barn og derfor i højere grad har brug for vejledning, som er målrettet den pågældendes forståelsesmæssige niveau. Det er overladt til den pågældende organisation, som forudsættes i forvejen at have erfaring med at yde juridisk rådgivning til mindreårige i forskellige aldersgrupper og sammenhænge, at tilrettelægge vejledningsindsatsen med udgangspunkt i den mindreåriges forståelsesniveau. Indenrigs- og Boligministeriet vil til brug for organisationens tilrettelæggelse af opgaven tilsende organisationen den vejledende information om de juridiske konsekvenser af personnummertildelingen, som ministeriet fremsender til personer over 18 år, som søger om tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn med henblik på, at vejledningsindsatsen indholdsmæssigt kan tage udgangspunkt i de heri anførte emner.

For så vidt angår personer over 18 år vil vejledningsindsatsen også fremover tage udgangspunkt i den allerede gældende procedure herfor. Ministeriet vedlægger således vejledende information til ansøgeren om konsekvenserne af personnummertildelingen i forbindelse med bekræftelse af ansøgningen.

Som følge af den foreslåede afskaffelse af refleksionsperioden vil den vejledende information fremover blive tilsendt ansøgeren samtidig med ministeriets afgørelse om personnummertildelingen. Den vejledende information vil også – som det er tilfældet i dag – være tilgængelig på www.cpr.dk, således at alle, der overvejer at indsende en ansøgning, forinden kan orientere sig i det vejledende materiale. Herudover vil ministeriet fortsat yde vejledning om konsekvenserne af personnummertildeling begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn i forbindelse med konkrete henvendelser til ministeriet.

Processuelt foreslås sagsbehandlingen for så vidt angår mindreårige tilrettelagt således, at organisationen – efter at ansøgeren har gennemført den alderssvarende juridiske vejledning – sender dokumentation til ministeriet i form af en bekræftelse på, at vejledningen har fundet sted. Bekræftelsen skal være underskrevet af såvel ansøgeren som den medarbejder hos organisationen, som har ydet vejledningen. Er den mindreårige under 15 år, vil de eller den, der har forældremyndigheden, kunne underskrive alene eller sammen med den mindreårige afhængigt af dennes alder og modenhed. Det er af kontrolmæssige hensyn fundet hensigtsmæssigt, at indsendelsen til ministeriet foretages af organisationen og ikke af ansøgeren. Ansøgerens og/eller forældremyndighedsindehaverens henholdsvis forældremyndighedsindehaverens underskrift på bekræftelsen vil imidlertid tjene som dokumentation for modtagelsen af alderssvarende juridisk vejledning.

Efter den foreslåede affattelse af § 3, stk. 7, 4. pkt., foreslås der herudover for mindreårige, som på ansøgningstidspunktet er under 15 år, fastsat betingelse om, at de eller den, der har forældremyndigheden over ansøgeren, skriftligt giver samtykke til personnummertildelingen. Idet den mindreårige fortsat er under forældremyndighed, er det således fundet rigtigst at foreslå, at forældremyndighedsindehaverne skal give samtykke til personnummertildelingen. Forslaget indebærer, at såfremt der er fælles forældremyndighed, skal begge forældre afgive samtykke til personnummertildelingen. Det er således ikke tilstrækkeligt, at den ene forælder, f.eks. den forælder, der er bopælsforælder for den mindreårige, afgiver samtykke. Det skyldes, at tildeling af nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, må anses for at være en væsentlig og indgribende beslutning, der kræver begge forældremyndighedsindehaveres accept.

Samtykke fra de eller den, der har forældremyndigheden, kan tilvejebringes ved, at forældremyndighedsindehaveren henholdsvis forældremyndighedsindehaverne er underskrivere eller medunderskrivere på ansøgningen eller i

forbindelse med ansøgningens indgivelse indsender særskilt samtykke til personnummertildelingen f.eks. ved Digital Post. Den mindreåriges holdning vil med udgangspunkt i den mindreåriges alder og modenhed kunne komme til udtryk ved den mindreåriges medunderskrift på ansøgningen.

Det er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse, at mindreårige på 15 år eller derover selv vil kunne beslutte at indgive ansøgning om nyt personnummer uden forældremyndighedsindehavernes samtykke. Der er herved henset til, at en patient, der er fyldt 15 år, efter sundhedsloven som udgangspunkt selv kan give informeret samtykke til sundhedsmæssig behandling. Som det mindre i det mere vurderes det derfor, at mindreårige, der er fyldt 15 år, også selvstændigt og uden forældremyndighedsindehavernes samtykke kan indgive ansøgning om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, som er en ren administrativ foranstaltning. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1. og 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Det foreslås i *stk. 2*, at Indenrigs- og Boligministeriet efter lovens ikrafttræden tildeler nyt personnummer til en person, som inden for de seneste 6 måneder inden lovens ikrafttræden har ansøgt om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, hvis vedkommende efter ministeriets skriftlige orientering om bortfald af kravet om en refleksionsperiode over for ministeriet bekræfter, at vedkommende ønsker et nyt personnummer.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er at sikre, at personer, som inden lovens ikrafttræden har ansøgt om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og som derved har ansøgt i tiltro til, at det gældende krav om en refleksionsperiode medfører, at ansøgeren skal bekræfte sin ansøgning efter en periode på 6 måneder, ved ministeriets skriftlige orientering af ansøgeren om bortfald af kravet om en refleksionsperiode får mulighed for at bekræfte ønsket om personnummertildeling, som herefter umiddelbart vil kunne finde sted.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 vedrører alene personer, som inden for de seneste 6 måneder inden lovens ikrafttræden har ansøgt om nyt personnummer. Det indebærer, at den foreslåede skriftlige orientering kun vil blive iværksat over for ansøgere, som ved lovens ikrafttræden befinder sig i en 6 måneders refleksionsperiode regnet fra ansøgningstidspunktet.

I enkelte tilfælde har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget ansøgninger om personnummertildeling begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, hvor refleksionsperioden for længst er udløbet, uden at ansøgeren har bekræftet sin ansøgning. I disse tilfælde vil ministeriet ikke udsende den foreslåede orientering, idet ansøgerens manglende bekræftelse må anses for at være udtryk for, at ansøgeren ikke ønsker at gennemføre tildelingen af nyt personnummer begrundet i et ønske om at tilhøre det andet køn. Det gør sig eksempelvis gældende, såfremt en ansøger den 2. september 2014 har ansøgt om nyt personnummer begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og herefter fra ministeriet har modtaget en bekræftelse på ansøgningen med oplysning om, at refleksionsperioden udløber den 2. marts 2015, og at ansøgeren herefter skriftligt over for ministeriet skal bekræfte sin ansøgning for, at personnummertildeling kan finde sted, men hvor ansøgeren ikke på noget tidspunkt over for ministeriet har bekræftet ansøgningen. Ministeriet finder ikke, at den manglende orientering i disse situationer giver anledning til betænkeligheder, idet ministeriet overfor alle ansøgere i bekræftelsesbrevet, som fremsendes til ansøgeren efter ministeriets modtagelse af ansøgningen, udførligt orienterer om, på hvilken dato refleksionsperioden udløber, ligesom ministeriet udførligt orienterer om, at en tildeling af nyt personnummer herefter forudsætter, at ansøgeren efter udløbet af refleksionsperioden skriftligt indsender en bekræftelse til ministeriet. Ministeriet orienterer ligeledes om, at ansøgeren kan benytte en formular, som er udarbejdet af ministeriet, til brug for bekræftelsen, og at denne formular kan findes på www.cpr.dk.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Lovens territoriale gyldighedsområde følger hovedlovens territoriale gyldighedsområde. Efter CPR-lovens § 60, jf. lov nr. 426 af 31. maj 2000, gælder CPR-loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. CPR-loven er med virkning fra den 1. januar 2007

sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister.

Det foreslås ved *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Ved *stk. 2* foreslås det, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p>I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1297 af 3. september 2020, som ændret ved lov nr. 1834 af 8. december 2020, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 3. ... <i>Stk. 2-6. ---</i> <i>Stk. 7.</i> Social- og Indenrigsministeriet tildeler efter skriftlig ansøgning nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.</p>	<p>1. § 3, stk. 7, 2. og 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes: »Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at ansøgeren afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. For personer, som på ansøgningstidspunktet er under 18 år, er det endvidere en betingelse, at ansøgeren efter indgivelse af ansøgningen modtager alderssvarende juridisk vejledning om konsekvenserne af personnummertildelingen hos en af ministeriet udpeget organisation, som efterfølgende indsender dokumentation for gennemførelse heraf til ministeriet. For personer, som på ansøgningstidspunktet er under 15 år, er det herudover en betingelse, at de eller den, der har forældremyndigheden over ansøgeren, skriftligt giver samtykke til personnummertildelingen.«</p>